

VÄVEN

Trådar som bygger
ett tonårsarbete

Väven
som bygger ett framgångsrikt ungdomsarbete

Julia Carlsson & Jonas Lundkvist
© equmenia 2012

Grafisk form & Illustration: Rebecca Miana Olsson

Första utgåvan

equmenia Box 14038, 167 14 Bromma

INNEHÅLL

Inledning.....	5
Del 1.....	9
Del 2.....	19
Terminsplanering.....	20
Vi.....	22
Tillit.....	25
Läger.....	29
Bestäm.....	31
Baka.....	34
Hemma.....	36
Besök.....	37
Film.....	39
Rekord.....	44
Jakt.....	46
Hopp.....	48
Projekt del 1.....	50
Projekt del 2.....	52
Grunda trygghet.....	52
Projekt del 3.....	53
Grunda trygghet.....	53
Projekt del 4.....	54
Projektgenomförande.....	55
Fest.....	56
Mall för frågelappar.....	58

INLEDNING

Tonåren är en av många märkliga tider i livet. Det är en tid då relationer sätts på prov och när prestationskraven höjs både på fritiden och i skolan. Det är en tid med många frågor och en tid när funderingar om vem man själv är blir allt viktigare.

Jag minns själv hur viktiga aktiviteterna i kyrkan var för mig och min tro under den tiden. Jag minns att jag tänkte på det redan då hur viktiga de också var för mina jämnåriga vänner och för min relation till dem. Tonårsaktiviteterna, och kanske allra helst de som ägde rum på fredagskvällarna, blev ett socialt forum för oss. Det blev den plats där ledarna lärde oss roliga lekar och vi lärde känna varandra. Det blev den plats där vi skrattade med och, kanske ännu oftare, vänskapligt åt varandra. Det blev den plats där vi umgicks, spelade biljard och fikade. Men det blev också den plats där vi fick utrymme att diskutera och fundera kring livets både och. Det var den plats där vi fick fundera på Gud och på hur ett liv med Honom gjorde skillnad i våra liv.

Jag minns andakterna. De var en stund där man fick fundera. Med tanke på att vi var en samling högstadieselever med alldeles för mycket att hantera och med alldeles för lite kunskap om hur vi skulle göra detta var det minst sagt behövligt. Efter att ledarna delat något var vi många som dröjde oss kvar i kyrksalen, lyssnade till musiken, undrade och analyserade. Några av oss bad, andra gjorde det inte. Det var i första hand inte det som var det viktiga heller. Vi blev liksom helade, eller i alla fall mindre trasiga, ändå. Gud verkade så oerhört mycket utan att vi egentligen visste det. Det var inte sällan som det brast hos någon. Det som tyngde och tryckte inuti kom upp till ytan just på andakterna och rann av med tårarna. Och det fina var att det alltid fanns någon där som tröstade. Någon som kramade eller som varsamt strök på armen tills tårarna började avta. Det fanns någon som frågade "Är det något du vill berätta?". Vissa var väldigt bra på den där berättardelen medan andra mest skakade på huvudet, torkade ansiktet med den pappershandduk som någon hade hämtat och satt tyst ett tag.

Tillslut gick man ned till de som umgicks en trappa ner. Där rullade allting på. Där hade vi oerhört roligt. Där lekte vi konstiga lekar, spelade spel och pratade fram till midnatt.

Allt detta är något varje tonåring borde få uppleva. En plats i närheten av andra där det är helt naturligt att fasaden spricker och mascaran rinner. En plats där man får fundera på livet och göra erfarenheter av att möta Gud. En plats där man samtidigt kan ha så oerhört roligt med sina vänner.

Jag tror att varje verksamhet runt om i våra föreningar kan bli den platsen. Samtidigt krävs det både planering och förarbete. Både för att hålla verksamheten igång och för att utveckla den så att den blir ännu lite mer vad vi drömmer om att den ska vara. Det är därför vi har jobbat med detta material.

Med ett stort tack till alla ledare som funnits för mig och för andra tonåringar sena fredagskvällar runt om i Sverige. Var vore jag utan er?

Julia Carlsson, equmenias Barn- och ungdomsstag

Om Väven

Det här materialet består av två delar, där den första är den viktigaste. Där beskrivs grundläggande tankar bakom det upplägg som finns presenterat i materialet. De tankar som beskrivs där har byggt upp en väv utifrån vilken terminsplaneringen är gjord. Fyra ledord har varit grundläggande i formandet av den väven:

- Berättelser: att Bibelns berättelser får kopplas ihop med tonåringarnas egen livsberättelse.
- Upplevelser: att tonåringarna på olika sätt får göra erfarenheter av möten med Gud.
- Relationer: att tonåringarna få gå in i uppriktiga relationer med både varandra och ledare.
- Delaktighet: att den kompetens som tonåringarna besitter får utrymme och tas till vara.

Detta är fyra områden som visat sig vara grundläggande för huruvida unga upplever kyrkan, och genom det ett liv med Jesus, som meningsfullt eller inte.¹ Utifrån den väv som dessa fyra ledord och andra erfarenheter och prioriteringar ger upphov till kan en mängd olika typer av terminsplaneringar göras.

Den andra delen består av en planering för arton samlingar under en termin, byggd på den grund som beskrivs i del ett. Med justeringar för lov och annat som är specifikt för er grupp kan den planeringen användas rakt av. Den tid som ni i ledargruppen vanligen lagt på att skapa en terminsplan skulle denna termin istället kunna läggas på att skapa en gemensam bild för hur ert tonårsarbete kan utvecklas framöver.

När det är sagt så skall ytterligare tre saker sägas.

Det första är att tonåringar vi möter inte är våra tonåringar. De finns i en familj som har format och kommer att fortsätta att forma dem. I planeringen står det vid två tillfällen inskrivet att föräldrarna kan bjudas in. Se det som en början på att få kontakt med föräldrarna så att ni tillsammans kan ge det bästa för tonåringarna.

Det andra är att tonåringarna inte är våra tonåringar. Tonårsarbetet är en del av församlingens arbete. I glädjen över vad ni gör glömmer församlingen ibland bort att ta sin del av ansvaret. Prata med församlingsledningen och äldre i församlingen så att de minns er och ungdomarna både i bön och i planering.

Det tredje är att tonåringar vi möter inte är våra tonåringar. De är Guds. Genom alla fantastiska upplägg och misslyckade försök så är han fri att handla så som Han vill när han längtar efter att möta ungdomarna.

---

¹ Grunden för detta påstående är hämtad ur Erling Birkedals bok *Noen ganger tror jeg på Gud, men...* Läs mer om de fyra områdena under Materialbanken på www.equmenia.se

DEL 1

Terminen

Att planera en termin handlar inte i första hand om att fylla ett antal samlingar med innehåll. Det handlar om att i medvetenhet om verksamhetens mål och gruppens behov göra en plan som svarar mot de målen och de behoven. När de behoven och målen är definierade kan aktiviteter planeras i linje med detta.

I detta material har tre övergripande behov och mål formulerats. Dessa är att i början av terminen jobba med gruppens relationer, att ha aktiviteter som ger en smak av ett liv med Jesus och att ge tonåringarna möjlighet att utvecklas och växa i sina gåvor. Utifrån detta är terminen strukturerad i tre teminsblock som kallas Relationer, Aktiviteter och Projekt.

Relationer

Forskning inom grupp psykologi visar att grupper går igenom olika faser, olika sätt att förhålla sig till varandra beroende på hur väl de känner varandra. I dessa olika faser har medlemmarna i gruppen olika behov. I den inledande fasen som uppstår när en ny grupp bildas, eller så fort medlemmar i gruppen lämnar eller kommer till är det primära behovet trygghet. Det handlar både om en trygghet i att veta vad som ska hända och en tryggheten i att känna sig välkomna som en del av gruppen.² Utifrån detta kan det vara klokt att jobba med relationer och gruppdynamik i början av en termin. Detta kan ske med hjälp av följande inslag:

Tydlig ledning

Människor vill sällan sticka ut i en grupp, och vill därför heller inte gärna ta initiativ som riskerar att gå emot den övriga gruppens vilja. Eftersom det i gruppens första fas ännu inte är definierat vad som är gruppens vilja så är det naturligt att hela gruppen blir avvaktande i början. Därför har ledarna en viktig roll i att vara tydliga genomtänkt mot gruppen om vad som kommer att hända och vad som förväntas av deltagarna. Delaktighet är förvisso ett ledord i detta terminsupplägg, men det något som måste få växa i samma takt som tryggheten. Den ledare som är tydlig i vad som kommer att hända ger gruppen en trygg grund att växa vidare ifrån.

Fokus på känslan av att få höra till och vara behövd

För att nå en punkt där deltagarna vågar vara delaktiga krävs också en känsla av att vara välkommen och behövd med sina gåvor och erfarenheter. Om en termin skulle börja med ett musik- eller sportprojekt är det troligt att några skulle några älska det och andra känna sig utanför.

Terminsinledningen bör därför bestå av samlingar som försöker möta så många olika typer av kompetenser som möjligt. Det kan handla om att tillsammans lösa uppgifter som kräver olika typer av intelligenser.³ Det kan också handla om att göra samarbetsövningar. Om samlingarna utformas som tävlingar är det klokt att använda sig av lagtävlingar där ingen enskild tonåring behöver stå inför de andra med rädslan att misslyckas.

---

² Vill du veta mer om grupp psykologi och gruppens utveckling så kan du exempelvis söka på förkortningen FIRO på nätet. Det är en klassisk modell som både talar om deltagares behov i gruppens olika faser och hur ledare behöver agera för att svara mot de behoven.

³ För att läsa mer om olika typer av intelligenser eller för att få uppslag till olika delmoment som kräver olika typer av kompetenser, sök efter Howard Gardner på nätet. Han är känd för sin uppställning av nio olika typerna av intelligenser.

Tidigt läger

I en fas där det viktiga för gruppen är att skapa relationer och förtroenden är läger nästan oslagbart. Tonåringar och ledare möts vanligtvis bara några timmar en gång i veckan. Men relationer tar tid att utveckla. På ett läger finns både tiden för att skapa relationer och möjligheten att göra något som får gruppen att känna sig som en grupp.

Aktiviteter

De två första delarna av terminen, Relationer och Aktiviteter, använder sig båda av aktiviteter som metod. Skillnaden är syftet med aktiviteterna. I första delen används aktiviteterna för att skapa goda relationer. I denna del används aktiviteterna för att arbeta med de syften och mål som föreningen satt upp för sitt ungdomsarbete. Detta att aktiviteterna inte är mål i sig, utan medel för att nå ett större mål, är en återkommande tanke i ekumenias arbete. Hur de målen och den visionen ska se ut behöver varje förening själv få formulera. ekumenia formulerar syftet med sin existens med fyra ord.

Kärlek: Att i en medvetenhet om Jesu kärlek till alla människor bemöta andra med kärlek och tjänande.

Gemenskap: Vi behöver varandra. Att få finnas med i en gemenskap att vara tacksam över och se den som en del i Kyrkans större gemenskap.

Lärjungaskap: Det som formar oss. Bearbeta värderingar och livsfrågor i ljuset av Jesus.

Växande: Vi är aldrig till endast för oss själva. Att öppna för yngre årskullar och nya vänner.

Tillbedjan: Det är när vi påminns om Guds kärlek och storhet som vi får ny kraft. Tillbedjan finns med i alla samlingar i andakten, mötet med Gud.

Den delen av terminen som kallas Aktiviteter har sitt syfte i att genom lek och alvar leva ut dessa fem olika grundstenar, så att tonåringarna genom det som händer får smaka och får öva sig i ett liv tillsammans med Gud.

Projekt

Forskning visar att det som gör att unga väljer att finnas i en verksamhet är känslan utveckling.⁴ Med utveckling menar de då att varje termin inte ser likadan ut. Det skulle kunna tolkas som en orolig längtan efter det som är nytt och spännande, men är i lika stor grad en sund vilja hos unga att fortsätta att utvecklas och växa. Nyfikenheten är fortfarande större än behovet av trygghet. Genom att varje samling bygger på samma upplägg, behövs något som ger deltagarna möjligheten att få utvecklas. Projektet ger detta.

---

⁴ Detta hävdas i boken *Generation happy?* Av Rie Frilund Skårhaj och Søren Østergaard som är resultatet av ett stort antal intervjuer med tonåringar i Danmark år 2005.

Det övergripande syftet med projektet är att ta tillvara på deltagarnas gåvor och uppmuntra dem i att utveckla dessa. Underskatta inte heller möjligheten att hitta ett projekt som betyder något för fler än tonåringarna. Däri finns en potential till en stor stolthet över det man har gjort. Det finns också en förhoppning om att genom projektet få ge tonåringarna stoltheten i att ha gjort något för andra.

Exempel på projekt och underliggande arbetsgrupper som tonåringarna kan jobba med skulle kunna vara att:

- Renovera ett barn- och ungdomsrum i kyrkan. Arbetsgrupperna kan jobba med att måla, möbelrenovering, skapa tavlor till väggarna och att förbereda en invigningsfest.
- Göra en insamlingsgala för ett biståndsprojekt. Arbetsgrupperna kan jobba med att göra affischer och information om insamlingsmålet, konferencier, musikinslag, fika, ljud och ljus eller med att göra ett filminslag.
- Sätta upp en musikal. Arbetsgrupperna kan jobba med manus, artister, dekor, ljud och ljus och att baka och sälja fika.
- Göra en kampanj för att påverka något missförhållande för barn och unga i ert samhälle. Arbetsgrupperna kan jobba med att samla in bakgrundsfakta runt förhållandet, att skriva brev till politiker eller att spela in en film som belyser frågan.
- Gör en bok där ni samlar in vittnesbörd från äldre i församlingen. Arbetsgrupperna kan jobba med att skriva en inbjudan att lämna in sina bidrag, att jobba med layout och att förbereda en releasefest.

När gruppen beslutat vilket projekt man vill genomföra så är det dags att formulera arbetsuppgifter inom ramen för projektet. Tonåringarna jobbar sedan med sina ledare för att bidra till det gemensamma målet.

Eftersom syftet är att hjälpa deltagarna att utvecklas så kan det vara klokt att i samband med projektet tillfråga extra ledare som har specialkompetens. Bjud in en konditor som bakar med tonåringarna, eller någon från en reklambyrå som hjälper till med layout. Då det bara rör sig om några gånger bör det också vara lättare att hitta ledare med specialkompetens som kan ställa upp.

Återkoppling är viktigt. När tonåringarna genomfört sitt projekt så är de värda en fest. Att avsluta terminen med projektet och en fest är också ett försök att göra det intressant för tonåringarna att hänga med hela terminen ut, vilket annars kan vara en utmaning.

Övrigt under terminen

Insamling

Det finns flera ingångar till att lyfta upp insamling. En är att tala om det som ytterligare ett uttryck för kärleken, den här gången i form av att använda sina tillgångar för andras bästa. En annan är att vår organisation bygger på frivillighet och kollekter. I båda fallen finns det anledning att låta insamlingen av pengar till något större än det egna bli en vana hos unga i kyrkan. Hur den insamlingen skall utformas kan variera. Det kan finnas en bössa i samband med fikaten. Man kan besluta att utöver det

som läggs i den bössan går 10 % av det tonåringarna betalar för fiket till ett insamlingsmål. Man kan ha insamlingen som en del av andakten. Unga är generösa. Bara de förstår var pengarna de ger landar.

Ingången i församlingen

Som tonåring är man på väg in i vuxenvärlden. Vuxenvärlden i kyrkan är ett ökande ansvar och delaktighet i församlingen. Vägen in i församlingen är kantad av några stora val. Det är valet att konfirmeras, valet att vilja leva som kristen, valet att döpas och valet att gå med i församlingen. Hur de valen ser ut och när de tas är individuellt, men som tonårsledare är det värdefullt att vara medveten om dem. Finns det utrymme i verksamheten att tala om och erbjuda tonåringarna möjlighet att göra de valen?

Information

Kanske just för att vi lever i en tid som mer än någon tidigare präglas av information är information svårare än någonsin att få ut. Vägarna är många. Facebook, mejl, sms, affischer, information i gudstjänster, annonser i tidningar och så vidare. Om tonåringarna upplever att verksamheten blir viktig för dem och deras vänner kommer de att komma oavsett annonsering. Det är dock klokt att tänka igenom hur ni vill jobba med att kommunicera med tonåringarna.

- Vid terminsstarten: Hur sprider ni informationen om att terminen startar?
- Nya deltagare: Hur kan ni informera så att de som inte redan nu finns i kyrkans verksamhet får veta om ert arbete?
- Särskilda gånger: Om ni inte ska börja på den vanliga platsen eller ni behöver be tonåringarna ta med något till samlingen, har ni då kontaktuppgifter så att ni når alla?

Relationen till föräldrarna

Föräldrarna är alltid de som kommer att påverka deltagarna mest.⁵ Det är därför enormt värdefullt att odla goda relationer till tonåringarnas föräldrar. Bjud in dem till en samling. Förutom en presentation och beskrivning av vad som händer de kvällar ni möter tonåringarna kan ni vid ett sådant tillfälle också bjuda in föräldrarna till annat som händer i församlingen. Församlingen håller kanske samtalskvällar om att vara tonårsföräldrar eller alfakurser som föräldrarna kan vara intresserade av.

---

⁵ Mer att läsa om föräldrar och dess roll för barns och ungas utveckling i tro finns till exempel i boken *Våga visa vägen* av Alf B Svensson och Cilla Stjernberg.

Kvällen

Inför en ny termin med tonår är det inte bara terminsplaneringen som är viktig. Att hitta en fungerande form för samlingarna är minst lika viktig. Även här är grundfrågan vilka mål och behov ni har i er verksamhet och hur man spänner upp en väv som möter detta. Här följer en möjlig form för samlingarna som bygger på delarna:

Samla ledarna: En samling där ledarna går igenom uppgifter och behov inför kvällen och får tid att be tillsammans.

Grunda kvällen: Det första mötet med tonåringarna som bygger trygghet genom en tydlighet från ledarna och som ger smak åt kvällen.

Landa i mötet: Ett tillfälle att se och lyssna in var och en av tonåringarna och att i bön visa på Guds intresse för deras livssituation.

Var aktiv: Det som vi vanligen kallar aktiviteten för kvällen.

Möt Gud: En andakt där utrymme ges just för att göra upplevelser av möten med Gud.

Bygg relationer: Tid att fika och umgås tillsammans.

Detta är ett omfattande upplägg. För att hinna med alla delarna så behöver gruppen vara samlad minst tre timmar. Om ni har mindre tid är det svårt att bara korta ner varje del. Då måste ni plocka bort något. Om ni gör det fundera då på vad det är ni går miste om och om ni skulle kunna möta det behovet på något annat sätt.

Samla ledarna

Att vara ledare handlar både om att leda aktiviteten och om att se deltagarna. Den ledargrupp som samlas innan och går igenom vem som ska göra vad under kvällen kommer med stor sannolikhet veta både när de ska gå in och leda aktiviteter och när de inte behöver tänka på aktiviteten utan kan se deltagarna. I ledarsamlingen finns också tid för bönen. Försök att inte bara be om Guds välsignelse utan öva er också i att lyssna in om det är något särskilt Gud vill påminna er om inför kvällen. Även om ledare och deltagare kommer samtidigt är tiden av genomgång och bön viktig. Det blir då också ett exempel på att bönen är viktig för er i ledargruppen.

Denna typ av samlingar prioriteras ibland bort eftersom ledarna behöver hinna hem och äta innan samlingen med tonåringarna börjar. Mat är oerhört viktigt för att orka vara en god ledare. Kanske finns det några äldre i församlingen som skulle kunna turas om att laga mat åt ledarna innan samlingen så att de både hinner äta och samlas för en genomgång av kvällen?

Grunda kvällen

Precis som i inledningen av en termin behöver inledningen av en kväll lägga grunden för trygghet hos deltagarna. Det sker genom att ni som ledare signalerar att ni håller i kvällen redan från start. Kanske kommer det också någon ny till gruppen. Då är det igen extra viktigt att finnas där och fånga upp de som kommer och guida dem in i det som händer.

I inledningen sätts också ett tema för kvällen. Inledningen kan antingen skapa förväntan eller frustration. Båda leder till en vilja att vara med. Att skapa förväntan kan handla om att berätta om någon människa som gjort något helt otroligt. Det ger en längtan efter att vara med och göra något liknande. Att skapa frustration kan handla om att beskriva ett missförhållande som skapar en upprördhet som leder till handling.

Hur man gör den inledande delen beror på gruppens storlek. I en liten grupp möts man troligen bara i soffan och ledarna inleder när man ser att alla har kommit. I en halvstor grupp kanske man spelar musik under tiden alla kommer och sedan slår av musiken för att signalera att programmet börjar. En riktigt stor grupp kanske har ledarresurser att spela in en kort film som inleder varje samling.

Landa i mötet

Syftet med denna del är att bygga meningsfulla relationer. Här görs det genom att dela den större gruppen i mindre samtalsgrupper. Tanken är att i mindre grupper där var och en blir sedd och hörd övar tonåringarna sig både på att sätta ord på sin situation och att lyssna på varandra. Det ger också en erfarenhet av att den egna erfarenheten är värdefull. Formen liknar också många böne- och samtalsgrupper. Övningen är på det sättet en introduktion till att finnas med i sådana grupper längre fram i livet. I terminsplaneringen i del två används tre olika typer av samlingar för att skapa variation.

- Frågelappar: Mallen längst bak i materialet kopieras och klipps till kort. Varje tonåring får dra ett kort och svara på frågan som finns där. Frågorna kan vara: ”Har du någon förebild?” ”Vad skulle du göra om du var en miljon?” ”Vad betyder tro för dig?” ”Berätta om ett minne från du var liten.”
- Veckans bästa och sämsta: Alla deltagare får möjlighet att säga vad de upplevt som det bästa och det sämsta som hänt under veckan som gått.
- Nästa vecka: Deltagarna får möjlighet att berättar om något som ligger framför dem. Det kanske är ett prov, en resa de ska göra, att de ser fram emot träningen eller att de funderar på vad de ska köpa i present till ett syskon som fyller år.

Delta som ledare också i frågorna med dina svar. Det bidrar till ömsesidigheten i relationen.

Denna del avslutas med att ledaren kort ber en bön för det som är sagt. Att be konkret för det som är tonåringarnas livssituationer signalerar att Gud är intresserad och engagerad i det vi har omkring oss i vår vardag.

Var aktiv

Rubriken hade också kunnat vara Upplev lärjungaskap. Det hade möjligen varit pretentiöst, men det är det vi vill och det är det vi låter tonåringarna göra. Allt som händer i kyrkans verksamhet kommer att forma ungdomarnas bild av vad det är att vara en lärjunge. Även om orden är stora och det finns ett tydligt syfte med det man gör, så behöver det inte betyda att man gör totalt annorlunda saker än tidigare. Det går att ha en tårtbakartävling precis som tidigare, men den här gången så gör man det i samband med att tonåringarna uppmuntras att bjuda in vänner som inte brukar vara i kyrkan. Det går att ha en filmkväll, men koppla det till några samtalsfrågor. I programmet i del två är alla aktiviteter märkta utifrån de olika områdena Kärlek (K), Gemenskap (G), Växande (V) och Lärjungaskap (L). Dessa fyra ord är equmenias inriktningsmål. Har ni andra syften och mål formulerade för er verksamhet, så använd då dessa för att lägga ytterligare några trådar i väven ni bygger upp. Det är inte nödvändigt att tonåringarna vet hur de olika aktiviteterna kopplar till grundorden. De kommer att uppleva det. Vinsten är att ni som ledare kan känna er trygga i att ni gör det ni vill göra. Det kan också vara ett sätt att se till att inte alla aktiviteter alltid uttrycker samma aspekt av livet som kristen.

Även om de fyra temana som här gett riktning till aktiviteterna är seriösa, så betyder det inte att samlingarna behöver vara allvarliga. Ett liv som kristen är genom allt detta också glädje och kreativitet. Låt det bli tydligt i de aktiviteter ni väljer.

Möt Gud

Att andakten inte ligger sist beror på att tonåringar har olika tider de behöver gå hem. Andakten är en viktig del av kvällen eftersom den på ett särskilt sätt ger möjlighet till möten med Gud. Det betyder dock inte att det är det enda tillfället för mötet med Gud. Samlingen och bönen i inledningen och de olika aktiviteterna ger också en smak av livet med Honom. Hur ni ledare agerar är vittnesbörd om er Gudsbild och aktiviteterna säger något om Honom. Andakten behöver därför inte förklara allt om vem Gud är.

Det går att hjälpa tonåringarna att få syn på spåren av Gud i aktiviteten genom att hålla samman aktiviteten med andakten. Har ni under kvällen sett en film och pratat om rättvisefrågor, så låt då också andakten handla om det. Om ni har besökt en annan kyrka så låt då andakten handla om hur vi kan lära oss av kristna med andra traditioner än vår egen.

Vi uttrycker vår tro på olika sätt. Ni vet själva vilka former som passar hos er. Det finns dock några moment som är värdefulla att alltid ha med.

- Lovsång: I lovsången påminns vi om två saker. Dels att Gud är Gud och att han älskar oss. Den påminnelsen kan hjälpa oss att lyfta blicken från oss själva och våra svårigheter till den Gud som kan och vill göra skillnad för oss och människor omkring oss.
- Bibelberättelse: Det finns en anledning till att Filippus frågar den etiopiske hovmannen i Apg. 8 om han förstår vad han läser. Det är inte självklart att vi gör det. Koppla ett bibelord till den

situation tonåringarna lever i så att det får ge uppmuntra och vägledning. Det blir då ett mönster som tonåringarna själva kan använda för att förstå Bibeltexterna. Om ni har er tonårssamling på fredagskvällen så tänk då på att det är fredag efter en lång vecka och det är kväll. Vi är människor och orkar inte ta in långa resonemang då. Vi behöver undervisning, men sent på kvällen behöver den vara kort och enkel. Enkel betyder tydlig, inte svart-vit. Tonårstiden är de stora frågornas tid. Kanske kan ni därför göra det till en vana att avsluta varje andakt med en fråga som tonåringarna själva får fundera på.

- Tid för stillhet: Några känner Guds närhet i lovsången, andra tar emot honom med sitt förnuft i en utläggning av en Bibeltext. Elia fick möta Gud i tystnaden. Avsluta andakten med stillhet. Sätt på musik och ge tid till stillhet, förbön, möjlighet att prata med en ledare om frågan som ställdes eller något annat. De tonåringar som vill stanna kan stanna och de som vill gå kan gå ut till fiket.

I del två finns förslag på andakter. De skulle gå att använda rakt av, men är tänkta som en utgångspunkt. Använd berättelserna och ord och fyll ut med mer beskrivningar och förklaringar.

Bygg relationer

Att vara tonårsledare handlar i grunden inte om att förse ungdomarna med aktiviteter. Det handlar om att vilja bygga genuina relationer med tonåringarna och att ge utrymme för dem att bygga relationer med varandra. Därför finns varje kväll denna del av oplanerad tid med utrymme för att bygga relationer.

Målet i er relation till dem är att älska. Den som vill älska vill förstå. Den som vill förstå vill lyssna. Att lyssna betyder inte att sitta stilla på stolar och inte säga något. Det betyder att vara lyhörd för vad som är tonåringarnas glädje och funderingar.

Målet i deras relation till varandra är att få en god gemenskap. En god gemenskap är lättare att bygga från grunden än att komma in i utifrån. Ligger behovet i att tonåringarna skall bygga relationer med varandra så är kan det vara klokt att ställa fram spel eller liknande som många kan vara delaktiga i. Den delaktigheten bjuder in till relationer.

Fika

Fika ger utrymme för dessa relationer och efter en lång kväll så behöver antagligen både ledare och tonåringar något att äta. Just för att syftet är att bygga relationer med tonåringarna så är det viktigt att alla ledarna inte är uppbundna i praktiska uppgifter. Ibland vill vi som ledare vara snälla och serva deltagarna. Att betjäna dem är fint, men det är inte samma sak som att befria dem från ansvar. Det kan betyda att även om ledarna ordnar fiket, så bör deltagarna diska efter sig. Ledarna är för viktiga i mötet med deltagarna för att stå med disk resten av kvällen.

Ett sätt att göra detta är att låta två deltagare per gång ha ansvar för kök, disk och eventuell försäljning. Det ger tonåringarna en känsla av att det är deras verksamhet och att de är viktiga för att den ska fungera.

Insamling

Om deltagarna betalar för fiket kan man också i samband med det ha den insamling som tidigare beskrivits.

DEL 2

TERMINSPLANERING

	Tema	Grunda trygghet	Landa i mötet	Var aktiv	Möt Gud	Bygg relationer
Relationer						
1	Vi	Presentera ledare och varandra.	Frågelappar	Tävlingar och lekar som tar tillvara många olika typer av förmågor.	Vi har olika gåvor, men vi är lika älskade.	Tid att umgås och bygga relationer
2	Tillit	Presentera ledare och varandra.	Bäst och sämst i veckan	Samarbetsövningar	Tro är inte regler utan tillit.	Tid att umgås och bygga relationer
3	Läger	Bjud in föräldrar till möte och info.	Nästa vecka	Åk på läger med tid att leka, prata, laga mat och samlas till andakter.	Vittnesbörd från ledarna om deras väg med Gud.	Tid att umgås och bygga relationer
4	Bestäm	Berätta om hur människor kan göra skillnad.	Frågelappar	Välj ett insamlingsmål och ett projekt att genomföra i slutet av terminen.	Att våga drömma om att göra skillnad.	Tid att umgås och bygga relationer
Aktiviteter						
5	Baka	Presentera ledare och varandra.	Bäst och sämst i veckan	V Bullbak. Ett särskilt tillfälle att bjuda in vänner utifrån.	Kristen tro är något som växer, inte ett färdigt paket att köpa.	Tid att umgås och bygga relationer
6	Hemma	Presentera den ni ska besöka.	Nästa vecka	K Besök hemma hos någon äldre i församlingen. Bjud på bullar från förra gången.	Vittnesbörd av den man besöker.	Tid att umgås och bygga relationer
7	Besök	Presentera era kyrkor så att ni blir stolta.	Frågelappar	G Besök eller bjud in andra ungdomsgrupper.	Det finns många olika kyrkor och vi får lära oss av varandra.	Tid att umgås och bygga relationer
8	Film	Beskriv fenomenet overshoot day.	Bäst och sämst i veckan	L Filmkväll och diskussion på temat om hållbar utveckling.	I skapelsen ser vi avtryck av skaparen.	Tid att umgås och bygga relationer
9	Staden/ Byn	Berätta om samhället ni bor i.	Nästa vecka	K Gör något i omsorg om det samhälle ni bor i.	Jesus älskar dig och andra. Du får också älska dig själv och andra.	Tid att umgås och bygga relationer
10	Rekord	Berätta om galna rekord.	Frågelappar	G Hitta på ett rekord av något slag att slå och bli bäst i equmenia.	Man behöver inte vara bäst för att bli älskad.	Tid att umgås och bygga relationer
11	Jakt	Inled med musiken från Indiana Jones.	Bäst och sämst i veckan	V Deltagarna letar utklädda ledare på stan. Bjud in de som börjar på tonår nästa år.	Det förlorade fåret. Gud vill att alla ska hitta hem.	Tid att umgås och bygga relationer
12	Hopp	Spela en låt om hoppet.	Nästa vecka	L Temakväll med samtal om hopp och om hur man hanterar när andra har det svårt.	Om hoppet att få leva om än man dör.	Tid att umgås och bygga relationer
Projekt						

13	Projektet del 1	Berätta om surikaterna som gör saker tillsammans.	Frågelappar	Inleda arbetet med projektet.	Gud vill använda dig för den här världens skull, men hur det går till kan variera.	Tid att umgås och bygga relationer
14	Projektet del 2	Sammanfatta hur projektarbetet gått så här långt.	Bäst och sämst i veckan	Arbeta med projektet	Forma en andakt runt det projekt ni jobbar med.	Tid att umgås och bygga relationer
15	Projektet del 3	Sammanfatta hur projektarbetet gått så här långt.	Nästa vecka	Arbeta med projektet	Forma en andakt runt det projekt ni jobbar med.	Tid att umgås och bygga relationer
16	Projektet del 4	Sammanfatta hur projektarbetet gått så här långt.	Frågelappar	Arbeta med projektet	Forma en andakt runt det projekt ni jobbar med.	Tid att umgås och bygga relationer
17	Genomför projektet	Samla och uppmuntra ungdomarna innan genomförandet eller visningen drar igång.		Projektgenomförande Bjud in både vänner utifrån och föräldrar.	Forma en andakt runt det projekt ni jobbar med.	Tid att umgås och bygga relationer
18	Fest	Visa ett bildspel från projektet.	Lovet som kommer	Fest av ledarna för tonåringarna	Med särskild fokus på förbön för var och en	Tid att umgås och bygga relationer

1. VI

Grunda trygghet

Eftersom det är första samlingen för terminen kan nya deltagare ha kommit till gruppen. Om så bara en person är ny, så är alla andra nya för honom eller henne. Genom att ledarna går fram och hälsar på nya deltagare skapar de också ett mönster som gör att de gamla deltagarna får det lättare att välkomna nya.

Genom att gå ett var i gruppen och låta alla deltagare säga sitt namn så har deltagarna också fått ta utrymme i gruppen och skapat grunden för att lära känna varandra.

Om många i gruppen känner varandra så upplevs kanske en namnrunda lite för enkel. Då kan alla till det få berätta något de tycker om att göra.

Landa i mötet - Frågelappar

Mallen längst bak i materialet kopieras och klipps till kort. Varje tonåring och ledare får dra ett kort och svara på frågan som finns där. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – Tävling för alla intelligenser

Dela upp deltagarna i två eller fler lag, gärna i samma grupper som nyss suttit och samtalat. Ge varje lag ett papper med följande uppgifter. (Uppgifterna bygger på Howard Gardners uppräknings av nio olika former av kunskap.)

ORD: Skriv upp så många ord som möjligt som ni på en minut kan få ut genom att kasta om och använda bokstäverna i församlingens namn. (Ett poäng per ord, max 10)

MUSIK: Bygg ett instrument med saker ni hittar och framför en sång. (Ledare bedömer framförandet på en skala 1-10)

BILD: Lägg 15 föremål på ett bord med ett skynke över. Dra undan skynket och visa föremålen för gruppen under fem sekunder. Gruppen ska sedan rita av de föremål de såg och var de låg. (0,5 poäng per detalj. Max 10 poäng)

RÖRELSE: Gör armhävningar. För att klara uppgiften skall gruppen tillsammans göra antalet deltagare i gruppen x 15 armhävningar. En grupp på fem personer skall alltså göra $5 \times 15 = 75$ armhävningar. Alla behöver inte göra 15 armhävningar var, utan om tre gör 25 armhävningar var så är det godkänt. De som vill får göra armhävningar på knäna. (0-49% av antalet armhävningar 0p. 50-99% 5p. 100% 10p.)

SOCIALT: Säg för- och efternamn på så många som möjligt som är med den här kvällen. (0-49% av personerna 0p. 50-99% 5p. 100% 10p.)

SJÄLVKÄNNEDOM: Alla i gruppen skall säga tre goda sidor hos sig själva och en sida som de skulle vilja förändrades något. (10p)

LOGIK: Anna hade från början fem gånger så många godisar som Axel. Efter att Anna har gett bort 12 godisar till Said (som hon är lite intresserad av), har hon fyra gånger så många godisar som Axel. Vilken formel kan användas för att beräkna hur många godisar Axel hade från början?

a) $5x = 4x - 12$

b) $x + 5 - 12 = x + 4$

c) $5x - 12 = 4(x + 12)$

d) $5x - 12 = 4x$

e) $5x/12 = 4x$

d) $5 \cdot 4 \cdot x = 12$

(Rätt svar är d och ger 10p)

NATUR: Nämn så många fåglar som möjligt som börjar på s. (Ett poäng per fågel, max 10p)

LIVSFRÅGOR: Gör en lista på tio områden som är viktiga för att en människa ska må bra i själen. (Ett poäng per område. Max 10p. Oseriösa förslag ger minus 1p.)

Bestäm gemensamt hur lång tid grupperna har på sig att lösa så många av uppgifterna som möjligt. Om möjligt, låt en ledare finnas med i varje grupp för att skapa trygghet i gruppen. Återsamlas då tiden är ute och utse ett vinnande lag.

Möt Gud – Olika gåvor

Läs Romarbrevet 12:4-5

Näktergalen hade kommit till skogen. Den hade kommit tidigt en morgon och alla fåglar hade häpnat över dess sång. Men näktergalen stannade inte länge utan flög vidare. Sedan dess var skogen helt tyst. Eftersom de andra fåglarna inte tyckte att de sjöng lika vackert så vill ingen längre sjunga.

Så är det med oss också. Om vi hela tiden ser oss omkring och tänker att alla andra kan allting bättre kommer inte mycket att bli gjort av allt det som Gud har utrustat dig för att göra.

Vad är dina gåvor?

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

Kvällens utmaning: Försök hinna prata lite med varje tonåring under kvällen.

2. TILLIT

Grunda trygghet

Det är fortfarande början av terminen. Om så bara en person i gruppen är ny så är det viktigt för att han eller hon skall känna sig hemma att presentera varandra. Det signalerar att det är ok att inte känna alla, och det övar deltagarna i att se när det kommer någon som är ny.

Gör en enkel namnrunda. Utöka rundan om ni vill med att låta deltagarna säga både sitt namn och vilket drömyrke de hade som barn.

Landa i mötet – bästa och sämsta

Låt tonåringar och ledare i tur och ordning berätta för de andra i gruppen om det bästa och sämsta de har varit med om under veckan som varit. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv - Samarbetslösningar

Detta upplägg bygger på max fem grupper med minst fyra tonåringar i varje grupp. Varje grupp ska genomföra ett antal samarbetsövningar fördelade på fem stationer som ledare håller i. Det betyder att det också behövs fem ledare eller en ledare per grupp som går runt. Ett sätt att öka spänningen är att göra en tävling av det. Eftersom syftet är samarbetet skulle tävlingen kunna bestå i att ledaren markerar de gånger gruppen samarbetat bra med en stjärna i protokollet. Flest stjärnor vinner. Om ni vill göra det som en poängtävling vinner det lag som har minst poäng i slutet.

Varje lag börjar vid en station och roterar sedan med jämna mellanrum.

Övning 1

Siffrorna

Lägg ut lappar numrerade 1-25 inom ett avgränsat område, förslagsvis en cirkel med diameter på drygt en meter. Deltagarna har nu i uppgift att så snabbt som möjligt ”räkna” från 1-25 genom att trycka eller stampa på lapparna i rätt ordning. Samtliga gruppmedlemmar ska delta men endast en deltagare åt gången får befinna sig inom ringen med någon kroppsdel. Förslagsvis kan deltagarna ha tre försök på sig.

Eventuell poängräkning:

Den kortaste tiden de genomföra övningen på i sekunder blir deras poäng.

Slå knut

Samtliga deltagare i gruppen ska hela tiden hålla i ett rep med båda händer. Uppgiften är sedan att så snabbt som möjligt slå en knut repet. Om någon släpper taget måste gruppen börja om från början.

Eventuell poängräkning:

Den tid, i sekunder, det tar för gruppen att genomföra uppgiften, inklusive eventuella taktikdiskussioner och omstarter, motsvarar gruppens poäng.

Övning 2

Stocken

Hela gruppen ställs upp på en rad på en stock eller dylikt. Ledaren för den här stationen läser sedan upp faktorer att ordna sig utifrån utan att någon deltagare tappar balansen. Om en deltagare ramlar ska gruppen inte börja om, deltagaren ställer sig istället bara på den plats den stod före fallet. Var noga med att som ledare påpeka att gruppen ska hjälpa varandra och att ingen deltagare själv står för sitt fall.

Låt tonåringarna ordna sig utifrån hårlängd, antal kusiner, antal husdjur ni haft genom livet och ålder.

Eventuell poängräkning:

Den tid, i sekunder, det tar för gruppen att genomföra uppgiften motsvarar gruppens poäng.
3 sekunders tidstillägg/fall.

Övning 3

32-meters-loppet

Märk ut två linjer med åtta meters mellanrum. Gruppen skall så snabbt som möjligt ta sig från den ena linjen till den andra, dock med vissa restriktioner. Gruppen får nämligen ett uppdrag för varje sträcka. Detta kan till exempel vara att 5 fötter och 2 händer ska användas för att ta sig över. Om någonting mer är i marken (till exempel om någon ramlar) måste gruppen börja om från början av den aktuella sträckan. Tidtagningen påbörjas vid första sträckan och avslutas när hela gruppen har passerat mållinjen efter den sista sträckan.

Fyra personer	Fem personer	Sex personer	Sju personer
5 fötter och 2 händer.	6 fötter och 2 händer.	7 fötter och 4 händer.	8 fötter och 4 händer.
3 fötter, 4 händer och 2 knän.	4 fötter, 4 händer och 2 knän	5 fötter, 6 händer och 2 knän	6 fötter, 6 händer och 4 knän
4 fötter	5 fötter	6 fötter	7 fötter
4 fötter, 4 händer och 1 rumpa.	5 fötter, 4 händer och 1 rumpa.	6 fötter, 6 händer och 2 rumpor.	7 fötter, 6 händer och 2 rumpor.

Eventuell poängräkning:

Den tid, i sekunder, det tar för gruppen att genomföra uppgiften, inklusive taktikdiskussioner och omstarter, motsvarar gruppens poäng.

Övning 4

Flaskorna och stegen

Förbered genom att knyta fast ett antal glasflaskor i stegpinnarna på en kort stege. Ju längre snören ni

använder, desto svårare blir uppgiften. Bygg också en enklare hinderbana. Uppgiften för deltagarna är att bära med sig stegen lodrätt genom hela hinderbanan med så få klirr från flaskorna som möjligt. Deltagarna tillåts inte mildra klirren med sin egen kropp utan kan enbart påverka dessa genom att försöka hålla stegen så stilla som möjligt. Alla deltagare skall hålla i stegen genom hela hinderbanan.

Eventuell poängräkning:

Den tid, i sekunder, det tar för gruppen att genomföra uppgiften motsvarar gruppens poäng .
3 sekunders tidstillägg/flaskklirr.

Övning 5

Duplotornet

Förbered genom att bygga ett torn av duploklossar. Tänk på att det kan vara bra om det finns några utstickande detaljer i bygget. Skär ut ett antal ”fönster” i en kartong och placera den över tornet så att den täcker duplotornet.

Deltagarnas uppgift är att bygga ett torn som till färg och form är identiskt med tornet under kartongen. Deltagarna har de klossar som behövs och några extra. Max en deltagare åt gången får titta på tornet genom fönstren i kartongen. Totalt får gruppen titta genom fönstren under 30 sekunder. De väljer själva hur de vill disponera denna tid. Först när tiden har gått får deltagarna röra sina klossar och börja bygga sin kopia av tornet.

Eventuell poängräkning:

För varje rättplacerad duplobit i sitt torn får gruppen dra av ett poäng från sin totala poängsumma.

Möt Gud

Läs Matt. 28:20

I berättelsen *Pappa finns utanför* i boken Under Ytan II skriver Torgny Wirén om hur han som sjuåring fick i uppdrag att klättra in i grannens lägenhet där mamman var utelåst på balkongen och hennes tvååring ensam i en lägenhet där gasen kanske stod på. Han beskriver känslan när han klättrade in genom badrumsfönstret utan att veta om hela lägenheten var gasfylld. Han berättar också hur han sedan, med instruktioner från sin pappa, gick genom lägenheten och utförde uppdraget att öppna balkongdörren. När han klarat detta och på kvällen fick frågan om det inte var läskigt svarade han att det inte var så farligt eftersom han visste att pappan fanns utanför, redo att ingripa, skriver han. Berättelsen avslutas med en jämförelse mellan pappan och Gud. Det är en trygghet att Han alltid är redo att rycka in och hjälpa oss.

Att leva är som en enda stor samarbetsövning. Vi har uppgifter att klara av och människor omkring oss att göra det med. Det vi tror är att det finns en Pappa, och som i berättelsen är Han också ständigt med och vakar över oss, redo att gripa in om något går snett. Vi är trygga och kan lita på honom. Att

tro handlar inte om att följa regler, att tro handlar om att lita på den man samarbetar med, det vill säga Gud, och lita på att han hjälper oss i våra uppdrag.

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

Kvällens utmaning: Om någon är ny i gruppen, uppmuntra då de som är trygga i gruppen att bjuda med honom eller henne i ett spel eller liknande.

3. LÄGER

Grunda trygghet

Många föräldrar kommer att skjutsa sina tonåringar till samlingsplatsen om de har med sig mycket packning. Det innebär en möjlighet att få träffa alla föräldrar. Bjud i god tid in föräldrar till ett möte.

Samlingen kan börja med att ni ledare presenterar er själva och vad ni gör då ni inte är tonårsledare. Därefter får föräldrarna berätta vad de heter och vem de är förälder till.

Informera om:

- Hur en kväll på tonår ser ut.
- Några glimtar från vad som kommer under terminen.
- Vad som händer i församlingen (alfa-kurser, föräldrautbildningar m.m.)
- Vad som gäller runt lägret.

Åk efter informationsmötet ut till lägerplatsen.

Landa i mötet – Nästa vecka

Deltagarna får möjlighet att berättar om något som ligger framför dem i veckan som kommer. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – Läger

Välsignelsen med läger är tiden. Det finns tid att lära känna varandra. Upplägget för ett läger beror helt på platsen ni är på. Finns det något där som går att använda? Närhet till badhus, klippor att klättra på, stora utomhusytor, sjöar att paddla på, soffor att sitta i och se på film...

Några tips

Film: Att se en film är ofta en skön avkoppling efter en lång vecka. En stor bank av filmer utifrån genrer och teman finns på hemsidan till Skarpnäcks församling. Se gärna igenom filmen som ledare först och fundera ut ett antal samtalsfrågor runt filmen.

Lekar: Vill ni hitta nya lekar till gruppen? Det finns en fantastisk resurs på scouternas hemsida. Gå in på www.aktivitetsbanken.se och läs mer.

Gör en utmaning: Utmana tonåringarna att göra något de aldrig har gjort förut, eller i alla fall inte brukar göra. De kan kanske sova i vindskydd, pröva att klättra, äta mat från en annan kultur, stänga av mobilerna en hel kväll, göra något gammaldags hantverk, bada i en badtunna eller rensa sly.

Avslutning: Avsluta lägret så att ni hinner vara med på församlingens gudstjänst på söndagen. Visa gärna bilder från lägret och låt någon äldre i församlingen be för er och ungdomsarbetet i församlingen.

Möt Gud

Morgonbön

Börja dagen med en enkel samling där ni får tacka Gud för en ny dag.

Bibelstudium

Tonårstiden är en tid där de enkla svaren börjar vika för djupare frågor. Det är viktigt att bejaka denna process som en välkommen del i en växande tro.⁶ En variant av Bibelstudium är att ge alla deltagare en uppkopierad berättelse ur evangelierna. Alla tonåringarna får sedan läsa denna text för sig själva under tio minuter. De får också stryka under ord de tycker är viktiga och skriva frågetecken i kanten för frågor de har. Återsamlas därefter och låt dem lyfta upp de ord de fastnade för och de frågor de har.

Låt dem själva förklara vad det var som gjorde att de fastnade för något. Samtala också om de frågor de har ställt. Ställ gärna några följdfrågor innan du försöker svara på den första frågan så att du förstår vad det är tonåringarna i grunden funderar på. Låt dem gärna diskutera olika svar själva.

Tips på Bibeltexter att använda:

- Matt. 9:9-13
- Mark. 10:46-52
- Luk. 5:1-11
- Joh. 9:1-25

Kvällsandakter

Låt andakterna på lägret bestå av att någon av ledarna beskriver sin väg till tro och vad tron betyder för dem idag. Ge också extra mycket tid för sång och bön.

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

---

⁶ Läs gärna mer om detta i boken *Jesus gick vidare och kyrkan står kvar* av Carl-Henric Jaktlund.

4. BESTÄM

Grunda trygghet

Berätta om Forest Gump.

Har ni sett filmen Forest Gump? Den handlar om just Forest Gump, en inte riktigt normalbegåvad begåvad kille som gör otroliga saker. Han lär Elvis Presley att dansa, han skapar smile-märket och får människor att springa runt halva USA. Han planerar aldrig att göra något stort, men det förändrar samhället och människor. Historien är påhittad, men den är sann ändå. För det är sant att människor som bestämmer sig för något och får med sig andra kan förändra världen.

Kanske är det det ni ska göra ikväll. Börja med något litet som får växa och påverka människor mycket mer än vi någonsin kunde förstå.

Den här kvällen ska vi bestämma vilket projekt vi vill jobba med i slutet av terminen.

Landa i mötet - Frågelappar

Mallen längst bak i materialet kopieras och klipps till kort. Varje tonåring och ledare får dra ett kort och svara på frågan som finns där. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – Diskutera och besluta om terminens projekt och insamling

Insamling

Börja gärna prata om ni vill ha någon insamling under terminen. Det är en mindre fråga och kan vara något av en uppvärmning inför frågan om projektet.

Föreslå ett antal möjliga insamlingsprojekt. Här följer några kategorier som kan hjälpa er att hitta konkreta insamlingsmål:

- Projekt som redan finns i församlingen
- Speciellt behov i en vänförsamling
- Behov i det samhälle där ni finns
- Eller kontakta equmenias internationella koordinatör för att få fler konkreta tips.

Beskriv några alternativ att samla in pengar till och låt tonåringarna ställa frågor och ge förslag på hur ni ska välja. Avgör frågan med omröstning.

Projekt

Denna del innebär inte så mycket arbete för ledarna under själva kvällen, men en hel del arbete innan för att hitta bra projekt.

Under samlingen beskriver ledarna terminens upplägg med ett projekt på slutet och berättar att tonåringarna själva avgör vad de vill göra den tiden. Beskriv också 4-5 olika tänkbara projekt ni ledare tänkt ut. Förslag på projekt finns i materialets första del.

Låt tonåringarna ställa frågor så att de förstår vad de olika projekten innebär.

Välj sedan genom röstning ut de två av dessa projekt som tonåringarna helst vill genomföra.

När dessa två projekt är utvalda så låt tonåringarna sätta sig i mindre grupper och själva formulera arbetsområden för att nå fram dit. Om projektet vore att göra om ett rum skulle arbetsområdena kunna vara att jobba praktiskt med att måla, att fota och göra tavlor till väggarna och att ordna program för en invigningsfest. Återsamla gruppen och skriv upp vilka olika arbetsområden de har kommit på till de två olika projekten.

När alla arbetsområdena är redovisade så öppna på nytt upp för samtal om vilket av de två projekten ni vill genomföra. Låt tonåringarna hitta fördelar med båda förslagen.

Välj vilket av projekten ni kommer att genomföra genom en omröstning. Alla deltagare får skriva det ena eller andra projektet på en lapp. Det förslag som fått flest röster blir terminens projekt.

När projektet är valt, låt då också alla deltagare skriva på ett papper vilket arbetsområde de skulle vilja finnas med i under projekttiden. Detta val blir inte bindande, men ger er ledare en hint om alla uppgifter som behöver genomföras verkar få teckning, om ni kan be någon jobba med ett annat område, och vilka externa ledare ni skulle kunna kontakta inför projekttiden.

Möt Gud

Läs 1Mos. 37:5-11

Josefs bröder störde sig på Josef som drömde om att bli något stort. Men Josef hade rätt i sina drömmar. På många vägar och genom långa tider av svårigheter så blev han en man som kom att påverka historien för hela sitt folk.

Da som nu är det inte alla som uppskattar när vi drömmer om vad vi skulle kunna bli och göra. ”Vem tror du att du är?” säger man. Här i Sverige håller Jante-lagen ner oss och säger att vi inte ska drömma så mycket. Vi är inte bättre än någon annan.

Men Gud håller inte tillbaks några drömmar. Josef fick vara med och förändra förutsättningarna för många människor. Det finns inget som säger att inte du också skulle kunna få drömma stort och att Gud skulle kunna använda dig till att bli till välsignelse för andra.

Vad drömmer du om?

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

5. BAKA

Grunda trygghet

Till detta tillfälle kan ni särskilt uppmuntra tonåringarna att bjuda med sig vänner som vanligen inte kommer på samlingarna. Eftersom det därför kan vara många som inte varit med tidigare så är det extra viktigt att vara tydlig i vad som händer. Låt deltagare och ledare presenterar sig själva.

Landa i mötet – bästa och sämsta

Låt tonåringar och ledare i tur och ordning berätta för de andra i gruppen om det bästa och sämsta de har varit med om under veckan som varit. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – baka

Välj recept, inhandla ingredienser och kontrollera alla redskap i förväg. Anpassa vad ni ska baka efter hur mycket tid ni har, hur många ugnar ni har att tillgå och om ni vet att det finns några allergiker i gruppen. Om ni planerar att göra flera olika bakverk kan det vara bra att tänka på att välja sorter med ungefär samma ugnstemperaturer för att underlätta gräddningen.

Tänker ni följa den föreslagna terminsplaneringen även nästa gång? Berätta i så fall för tonåringarna att ni nästa gång kommer att bjuda några äldre i församlingen på det ni bakar. Det gör att kvällens bakning inte bara blir rolig utan också är viktig.

Dela in deltagarna i mindre grupper och låt varje grupp ansvara för ett bakverk var.

Tänk på att tonåringarna förmodligen har valt att vara med på denna aktivitet för att ha roligt och träffa kompisar, inte för att baka så effektivt som möjligt. Det betyder INTE att ni måste tillåta mjölkrig. Däremot innebär det att ni har en möjlighet att se detta som ett trevlig aktivitet och ett tillfälle att prata med era tonåringar och hjälpa nya deltagare att komma in i gruppen.

De flesta tonåringarna vet hur man diskar, och gör de inte det så behöver de lära sig. Ta vara på detta och gör disken till vad den är; en okomplicerad självklarhet som de allra flesta behärskar.

Möt Gud

Läs Matt 13:31-32

Jesus berättade den här liknelsen för att säga något om tro.

Det berättas om en gammal man som ville imponera på en pastor som var på besök. ”Jag har minsann kvar min barnatro sa mannen. Jag tror precis likadant idag som jag gjorde när jag var en liten gosse.” Pastorn svarade ”Så sorgligt...”.

Ibland talar vi om tro som att det är ett färdigt paket som man ska acceptera. Om man säger att några saker är sant så är klart. När Jesus berättar om träden som växer så säger han samtidigt att tro är något som växer. Det är inte en samling sanningar som någon annan har satt ihop som man ska skriva under på för att få vara med. Att tro är att mer och mer ana att det finns en Gud som är intresserad av det som händer i ditt liv, och som vill leva med dig. Tro handlar alltså inte om att köpa ett paket, utan om att fortsätta växa hela livet.

Martin Luther King lär ha sagt: "*Våga ta det första steget i tro. Du behöver inte se hela trappan, bara första trappsteget.*"

Vill du ta ett steg till med Gud?

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

Kvällens utmaning: Lägg fokus på att lära känna de nya som har bjudits in till denna gång. Försök också att hjälpa dem att komma in i gruppen.

6. HEMMA

Grunda trygghet

Samla tonåringarna och berätta för dem om den eller dem ni ska besöka. Antagligen har ni valt att gå hem till den eller de personerna för att det finns något hos dem som ni uppskattar. De kanske har varit med om något spännande eller har någon egenskap som ni beundrar. Berätta då om det så att ungdomarna får komma med förväntan till den ni besöker.

Landa i mötet – Nästa vecka

Deltagarna får möjlighet att berättar om något som ligger framför dem i veckan som kommer. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv

Tala med någon eller några äldre i församlingen och gör upp om att ni får komma med några tonåringarna på fredagskvällen. Hör hur många tonåringar de kan ta emot. Berätta att ni har bakat och tar med fikabröd som ni bjuder på. Tydliggör syftet och att ni hoppas kunna skapa kontakter över generationerna och att ungdomarna skall få en ett exempel på hur tron håller genom livet.

Dela upp tonåringarna i grupper och åk med en ledare hem till den eller de som ni ska besöka.

Låt tonåringarna presentera sig och låt sedan den ni besöker berätta om sitt liv med särskilt fokus på deras liv med Gud. Kanske kan han eller hon berätta sin väg till tro eller hur det var att vara ung i församlingen när de var tonåringar?

Möt Gud

Avsluta besöket med en andakt hos den ni hälsar på. Fundera dela böneämnen med varandra och be för dem i en gemensam bön.

Förutom att ungdomarna i detta kan få höra hur de äldre ber för dem så visar det också att andakten inte är en speciell form utan ett möte med Guds som kan se olika ut.

Bygg relationer

Relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

7. BESÖK

Grunda trygghet

Kvällen har som form att besöka eller få besök av en ungdomsgrupp från en annan kyrka. Kanske en ungdomsgrupp från samma samhälle eller någon som ni har träffat på något läger.

I en större samling ungdomar kan det vara svårt att låta alla presentera sig själva. Presentera då istället er församlingar. Ta reda på något som ni är stolta över, antingen för att det finns nu eller för att något har hänt i församlingen tidigare. Beskriv utifrån detta era församlingar för varandra.

Landa i mötet - Frågelappar

Mallen längst bak i materialet kopieras och klipps till kort. Varje tonåring och ledare får dra ett kort och svara på frågan som finns där. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv - talkshow

I en miljö med många nya människor är det ibland svårt för oss att fokusera på uppgiften. Energin går åt till att hantera spänningen i att möta nya människor. Låt därför programmet vara kort men ordentligt genomarbetat. Planera en talkshow tillsammans med ledarna från den andra gruppen. Blanda tävlingar med intervjuer. Om grupperna har träffats på läger kan material från det lägret användas.

Möt Gud

Läs Joh. 10:14-16

I ett lag behöver man människor med olika egenskaper. Några behöver vara pricksäkra anfallare. Några behöver vara uthålliga på mittfältet. Några behöver vara stabila backar och någon behöver stå i mål. Så är det med olika kyrkor också. Vi är olika och det är som det ska. Jesus har som sagt fått på olika ställen, men han är herde för dem alla.

Av ortodoxa kan vi lära oss att Gud alltid är större.

Av katoliker kan vi lära oss att Gud talar genom kyrkans historia.

Av pingstvännen kan vi lära oss att öppna oss för Anden.

Av frälsningsarmén kan vi lära oss att ta ett socialt ansvar.

Av svenska kyrkan kan vi lära oss att känna ansvar för det område församlingen finns i.

Av Evangeliska Frikyrkan kan vi lära oss att våga hitta nya former och samtidigt vara trogen i tron.

Vad finns att vara stolt över i ditt sammanhang och equmenia?

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

Kvällens utmaning: Gör det extra festligt när ni möter andra. Finns det kanske både hos er och i den andra gruppen tonåringar som skulle kunna spela livemusik eller uppträda på annat sätt?

8. FILM

Grunda trygghet

Berätta om Overshoot Day.

Vet ni vilket datum vi firar jul? Vet ni vilket datum vi firar svenska flaggans dag? Vet ni vilket datum jag fyller år? Vet ni vilket datum Overshoot day är?

Overshoot day är den dag vi konsumerat naturens budget för det här året. Det innebär att efter det datumet tar vi ut mer av naturen än den kommer att hinna återproducera nästa år – vilket alltså gör att vi för varje år får mindre och mindre kvar att leva av.

1987 inföll Overshoot day 19/12

1995 inföll Overshoot day 21/11

2006 inföll Overshoot day 9/10

2011 var det tisdagen den 27 september

För varje år som går får vi alltså mindre och mindre kvar att leva av. Om vi inte förändrar vårt sätt att leva kommer jordens resurser att ta slut. Det gäller inte bara andra det gäller också mig. Och dig.

Gud har gett oss en skapelse. Idag handlar programmet om hur vi tar hand om den.

Landa i mötet – bästa och sämsta

Låt tonåringar och ledare i tur och ordning berätta för de andra i gruppen om det bästa och sämsta de har varit med om under veckan som varit. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – Se och diskutera film

Se delar av filmen Avatar. Filmen är 2h 35min, så det kan vara så att ni får välja vilket avsnitt ni vill se. Försök i så fall få med både naturens skönhet på Pandora och kaoset när moderträdet förstörs. Om ni väljer att inte se hela filmen så gör det i så fall tydligt för tonåringarna redan i början.

Beskriv bakgrunden att året är 2154 och människan har tvingats börjat kolonisera en ny planet eftersom vår jord är förbrukad. Enorma "hell trucks" bryter malm på planeten Pandora. Det är en actionfilm, men den är också väldigt politisk. De stora maskinerna som förstör Pandora ser precis ut som de väldiga maskiner som idag gräver sönder vår egen jord i stora gruvor.

Samtalsfrågor

Diskutera miljöfrågan efter filmen med hjälp av en fyra-hörn-övning.

Övningen går till så att ledaren säger ett påstående och ger tre svarsalternativ som kopplas till tre av hörnen i rummet. Det fjärde hörnet är alltid öppet och där kan man ställa sig om man har något annat svar. Tonåringarna väljer ett var genom att ställa sig i något av hörnen och får sedan motivera hur de tänker.

Är miljöfrågan ett problem här på jorden idag? (Ja, Nej, Den kommer att bli, Öppet)

I filmen säger människorna att de behöver råvarorna från Pandora för att fortsätta leva som vanligt. Har vi rätt att ta vad vi behöver? (Ja, den starkaste vinner, Ja, men inte alltid, Nej, Öppet)

Enligt WWF skövlas varje minut regnskog som motsvarar 37 fotbollsplaner. Var 15 minut räknar man med att en djurart utrotas i regnskogen. Har vi något ansvar för det som händer i regnskogen och på andra platser på jorden? (Ja - och jag borde göra något åt det, Ja - men jag kan inte göra något åt det, Nej - men jag vill göra något åt det, Öppet)

Det finns flera andra filmer som pratar om miljöfrågan som en domedagsfråga som kommer att leda till att jorden går under. Gör miljöfrågan dig rädd? (Ja, Nej, Inte tillräckligt, Öppet)

Alla är nog överens om att ingen kan göra allt för att påverka miljön, men att alla skulle kunna göra något. Är du beredd att göra förändringar i ditt liv, som tex att gå eller cykla istället för att åka bil, att avstå från att köpa något som du egentligen vill ha, eller att betala mer för något för att det ska vara miljövänligare? (Ja, Jag vill göra det men gör det inte, Nej det gör ändå ingen skillnad, Öppet)

I kyrkan talar vi om att det är Gud som har skapat jorden. Har kristna utifrån det något särskilt ansvar för att engagera sig i miljöfrågor? (Ja - mer än andra, Ja - men inte mer än andra, Nej - mindre än andra för Gud tar hand om det, Öppet)

Miljön är inte bara ett problem. Det är en gåva från oss till Gud. När njuter du mest av naturen? (Att se naturen i vardagen, att åka iväg på havet eller fjällen och se naturen, Jag njuter inte av naturen, Öppet)

Licens

Kom ihåg att det kan krävas tillstånd från "Swedish Film Licens" om du vill bruka film i större offentligt sammanhang!

Möt Gud

Läs Rom 1:19-20a (Att det står 20a betyder att man läster den första meningen i vers 20.)

Många människor upplever att det finns något större, att Gud finns, när de är ute i naturen. Hitta naturbilder på nätet och sätt ihop dem till ett bildspel med musik till. Låt tonåringarna titta på bilderna och för sig själva fundera på vad dessa bilder säger om hur Gud är.

När Gud skapade jorden så sa han att den var god. Han gav den till oss som en gåva vi får njuta av och vila i.

När njöt du av naturen senast?

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

Kvällens utmaning: Se över fikaten ni serverar. Skulle något mer kunna vara ekologiskt eller rättvisemärkt?

9. STADEN/BYN

Grunda trygghet

Inled kvällen med att berätta om samhället ni bor i.

Viste du att...

(Fyll på med hur många som bor i samhället, vilken som är den största arbetsplatsen eller skolan, medelåldern i kommunen, någon historisk händelse som förknippas med orten osv. Sådana uppgifter hittar du antagligen på kommunens hemsida.)

Landa i mötet – Nästa vecka

Deltagarna får möjlighet att berättar om något som ligger framför dem i veckan som kommer. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – För samhället

En del i ett kristet liv handlar om att vara till välsignelse för andra. Gör något för det samhälle som ni bor i. Nedan följer ett antal exempel.

- Försköna: Kontakta kommunen och fråga om de vill ha hjälp med städning någonstans. Plocka undan skräp på stranden, i parken eller utanför skolan. Kanske kan ni plantera lite blommor samtidigt?
- Laga: Sätt upp anslag i förväg om att ni kan laga cyklar gratis. Ta med någon cykelkunnig person och fixa cyklarna för alla som kommer förbi.
- Uppmuntra: Gå runt och uppmuntra alla människor ni möter.
- Städa: Kontakta dagverksamheter för olika grupper (exempelvis människor med missbruksproblem) och erbjud er att komma dit och storstäda deras lokaler.
- Umgås: Kontakta ett boende för ensamkommande flyktingar och besök dem för att spela spel och fika.
- Barn: Erbjud er att vara barnvakt åt ensamstående föräldrar så att de får komma iväg och göra något roligt en kväll.
- Roa: Gör en flashmobb, det vill säga att en grupp till synes självständiga personer plötsligt börjar göra samma sak samtidigt för att roa andra.⁷
- Bekräfta: Köp blommor och skriv uppmuntrande hälsningar till personalen på en plats som ni vill uppmuntra.
-

Innan ni går ut så tala då med tonåringarna om vad som är syftet med det ni gör. Om ni har gjort olika saker så återsamlas i slutet av kvällen och berätta för varandra om människors reaktioner.

---

⁷ För exempel på detta, sök på Improv everywhere på Youtube.

Möt Gud

Läs 1Joh. 4:10-11

Följande berättelse lär ha utspelat sig på ett barnhem en gång för många år sedan. Föreståndaren för barnhemmet såg genom sitt fönster hur en pojke kom längst vägen mot barnhemmet. På ryggen bar han någon och det syntes att de gått långt. Föreståndaren rusade ut och frågade pojken: Är han inte tung? Pojken svarade: Han är inte tung, han är min bror.

Du har kanske hört hundra gånger att Jesus älskar dig och det är sant. Det är också sant att han älskar den som sitter bredvid dig och den du gick förbi på gatan idag.

Ju mer vi upptäcker Guds kärlek till oss, desto mer får vi också påminna oss om Guds kärlek till andra – oavsett ålder, bakgrund, tro eller utseende. Jesus bär oss. Vi får bära andra.

Har du någon omkring dig som du skulle kunna hjälpa lite extra under veckan som kommer?

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

10. REKORD

Grunda trygghet

Inled med att berätta om några galna rekord.

Visste du att Niek Vermeulen (Nederländerna) har världens största samling av spypåsar från flygplan? Han har 6,016 påsar från 1,142 olika flygbolag från över 60 länder.

Rekordet för flest sugrör i munnen har Simon Elmore från England. 6 augusti 2009 lyckades han i 10 sekunder ha 400 sugrör i munnen samtidigt utan att hålla fast dem med händerna.

Landa i mötet - Frågelappar

Mallen längst bak i materialet kopieras och klipps till kort. Varje tonåring och ledare får dra ett kort och svara på frågan som finns där. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – Slå ett rekord

Att bli bäst på något tillsammans kan få bidra till gruppkänslan i gruppen. Även om ert rekord inte hamnar i Guinness rekordbok så kan det hamna i equmenias inofficiella rekordbok.

Vilka rekord ni kan slå handlar om vad ni har tillgång till där ni håller till. Nedan följer några förslag.

- Bygg equmenias högsta torn av sockerbitar (utan lim) eller av psalmböcker.
- Baka equmenias längsta pinnbröd på ett långt armeringsjärn.
- Måla equmenias största Jesusbild. (Använd exempelvis flera hopfogade tapetrullar.)
- Bygg equmenias mest naturtrogna avbild av er kyrka i lego.
- Samla equmenias största samling av pensionärer som spelar tv-spel.
- Eller equmenias snabbaste, minsta, starkaste, mest urflippade, mest samordnade...

Filma eller fota gärna rekordet och skicka en hälsning till equmenias sida på Facebook och få det bevisat att ingen annan förening kan slå er.

Möt Gud

Läs 2Kor. 12:9

Ingen cyklade mountainbike som Sara. Utom en annan tjej från Australien som var lite bättre och hade vunnit VM. Sara var inte riktigt nöjd.

Johan levde på sin konst och fick beröm i sammanhang han bara läst om förut. Men han såg andras konstverk och tyckte de var bättre. Johan var inte riktigt nöjd.

Kyrkan hade hyrt in ljud och ljus, bandet hade repat ihop och den välkände talaren hade förberett sig. Men den stora konserten på arenan drog fler ungdomar. Helt nöjda var arrangörerna inte.

Få av oss blir bäst i världen på något. Och våra kyrkor kommer inte att kunna mäta sig med andra när det gäller att göra häftiga arrangemang. Men vårt uppdrag som lärjungar är inte att tävla med alla och visa att vi är bättre. Vårt uppdrag är att ta emot den konkreta kärleken från en Gud som älskar oss oavsett om vi vinner eller inte. Den som får uppleva det kan vara mer än nöjd.

Vad skulle behövas för att du skulle bli nöjd med dig själv?

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

11. JAKT

Grunda trygghet

Bjud in de ungdomar i kyrkan som snart är tillräckligt gamla för att börja på tonår. Kanske kan ledaren från scouterna eller kören de varit med i tidigare följa med. Berätta i inbjudan att ni delvis kommer att vara utomhus så att de klär sig för det.

Inled med musiken från Indiana Jones och förklara att detta kommer att bli en spännande gång på tonår. Låt sedan äldre och yngre deltagare presentera sig för varandra genom att göra en namnrunda.

Landa i mötet – bästa och sämsta

Låt yngre och äldre ungdomar och ledare i tur och ordning berätta för de andra i gruppen om det bästa och sämsta de har varit med om under veckan som varit. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv - Kalkonjakt

Detta är en tävling som ursprungligen kallas för ”Kalkonjakt”. Tävlingen går till så att alla ledare utom en sätter på sig en förklädnad och sprider ut sig i det område ni har beslutat att röra er inom. Den kvarvarande ledaren delar upp deltagarna i lag där äldre och yngre ungdomar blandas. Alla deltagare i gruppen skrivs upp på en lapp och lagens får sedan följande instruktioner:

1. Gruppens uppgift är att hitta så många av de förklädda ledarna som möjligt.
2. När de hittar någon som de tror är deras ledare ska de be om att få en autograf av denna.
3. Gruppen får inte dela på sig. När de hittar en ledare kommer han/hon att kontrollera att alla som står på lappen finns med när de frågar om autograf. Om någon saknas får gruppen ingen underskrift.
4. Informera också om vilket område som gäller, om alla ledare är utomhus eller kan ha gått in någonstans, antal ledare som ska hittas och hur lång tid de har på sig.

När deltagarna har förstått instruktionerna skickas de iväg på sitt uppdrag. Då kan också den sista ledaren klä ut sig om han/hon så önskar.

Ett tips är att variera svårighetsgraden på gömställena så att deltagarna varken upplever uppgiften som för lätt eller som omöjlig.

Möt Gud

Läs Luk 15:1-6.

Många barn älskar att leka kurragömma. De blir så glada när de märker att någon saknar dem, att någon letar efter dem och blir glada när de hittar dem. Vi vill vara efterfrågade, och det är det Jesus säger att vi är när han berättar liknelsen om det förlorade fåret.

Människor som inte riktigt vet vad de skall tro kallas ibland sökare, eftersom de söker Gud. Bibeln säger att det är precis tvärt om. Det är Gud som är sökaren. Det är Han som anstränger sig för att skapa kontakt med alla människor. Han fortsätter att söka varenda människa som inte har kommit hem till honom än.

Finns det någon som du särskilt skulle vilja fick bli ”hittad” av Gud?

Relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

Kvällens utmaning: Lägg fokus på att lära känna de nya som har bjudits in till denna gång. Försök också att hjälpa dem att komma in i gruppen.

12. HOPP

Grunda trygghet

Vi vet inte mycket om vad som kommer att hända genom våra liv. Troligt är dock att det inte alltid kommer att vara enkelt. Det har funnits tider då man här i Sverige har kallat hela livet för en vandring i tåredalen – för att man har upplevt att livet har rymt så många sorger. Den här kvällen handlar om det – men mest om hopp.

Spela en sång som någon av ledarna upplever hoppfull. Om det är något i texten som ger det hoppet, så skriv gärna ut texten så att tonåringarna kan följa med i den.

Landa i mötet – Nästa vecka

Deltagarna får möjlighet att berätta om något som ligger framför dem i veckan som kommer. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv - Samtalskväll

Har någon av er ledare eller någon annan i församlingen har gått igenom en svår period och nu har distans till det? Kan han eller hon berätta sin berättelse för tonåringarna? Berättelsen får vara kort, sakligt och fokus får ligga på vad det var som gav kraft att orka igenom den tiden. Syftet är inte att alla skall tycka synd om personen, utan att ge ett exempel på att man får tala om det svåra i gemenskapen och ett exempel på att det går att komma vidare, att det finns hopp.

Församlingen har kanske en diakon, eller någon som jobbar som psykolog, som kan komma och säga något om vad som händer när man hamnar i sorg och hur man kan göra för att komma vidare.

Lär deltagarna listan på fyra H som är värdefull om någon i ens närhet drabbas av något som är jobbigt.

- Håll om: Man kan reagera olika på fysisk närvaro. Alla vill inte kramas, men alla behöver någon som finns i närheten. Hör av dig till den som är ledsen.
- Håll i: Man kan glömma att äta och dricka om man är riktigt ledsen, men kroppen behöver mat och dryck för att orka hämta sig.
- Håll tyst: Man behöver sällan ord när man är ledsen. Ord som ”Det blir säkert bättre” eller ”Han var ändå en skitstövel” hjälper inte. Var tyst så kommer den som är ledsen att prata när han eller hon vill det.
- Håll ut: Sorg tar tid och behöver få ta tid, så håll ut i din vänskap.

Här följer ett antal samtalsfrågor att prata om i mindre grupper.

- Är livet orättvist?
- Är det skillnad på hur killar och tjejer visar känslor?
- Är man okänslig om man är glad för något just när något sorgligt hänt?
- Finns det bra och dåliga tillfällen att visa sina känslor i en grupp?
- Vad får dig att orka lite till när du är trött eller ledsen?
- Vad är hopp?
- Hänger tro och hopp ihop?
- I gudstjänster talar man ibland om vårt eviga hopp. Vad betyder det?
- Har ni egna erfarenheter eller hört om tillfällen du Gud konkret har hjälpt människor?

Möt Gud

Läs Joh. 11:21-27

Det finns en berättelse om en liten pojke som kom hem från söndagsskolan och berättade att de pratat om himlen. Han berättade också att han tänkte sig att det blir ett upprop i himlen där Gud ropar upp alla som kommit och man får svara ”här”. Några dagar senare hände det ofattbara att pojken blev påkörd och läkarna insåg att han inte gick att rädda. Familjen samlades runt sängen och det sista de hör honom säga var: ”Här!”

Lasaros i bibeltexten började faktiskt leva igen. Det händer i vår värld att människor dör och det händer att människor som dött börjar leva när andra bett för dem. Det Jesus har sagt är att det alltid finns hopp. Oavsett om vi lever eller dör får vi leva med honom.

På vilka områden tror du att Gud skulle vilja ge dig hopp?

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

Kvällens utmaning: Ett samtal som det som hållits under kvällen kan röra upp många känslor hos tonåringarna. Det behöver ledargruppen ta ansvar för. Se till att ha ledare som har tid att prata med tonåringarna om det uppkommer särskilda behov. Försök också med hjälp av musiken i andakten och i samtalen runt fiket låta kvällen landa i glädje och hopp snarare än oro och sorg.

13. PROJEKT DEL 1

Grunda trygghet

Samla gruppen och berätta om surikaterna.

Jag gissar att ni alla har sett filmen lejonkungen med Timon och Pumba. Pumba är ett vartsvin, men vet ni vad Timon är för något djur?

Han är en surikat. Surikaterna är väldigt äro och för sig fantastiska en och en, men framförallt är de väldigt sociala djur. De lever i grupper på upp till 30 individer och jobbar verkligen tillsammans. De bor i gångar under jorden, men även om de kan gräva själva så använder de framförallt gångar som jordekorrar grävt och utvidgar dem bara för att få bättre plats. Medan några gräver står andra på vakt och de byter av varandra med jämna mellanrum. Ytterligare några fungerar som dagmammor och tar hand om andras ungar.

På många sätt är vi precis som surikater. Vi är rätt fantastiska en och vi har olika gåvor som vi kan använda för andras bästa, men det som gör oss riktigt fascinerande är vad vi kan göra tillsammans. Det är nu dags att starta det projekt som ni beslutade om tidigare under terminen.

Påminn deltagarna om vilket projekt ni valt.

Landa i mötet - Frågelappar

Mallen längst bak i materialet kopieras och klipps till kort. Varje tonåring och ledare får dra ett kort och svara på frågan som finns där. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – Projektförberedelser

Om ni har tagit hjälp av andra människor i eller runt försmalningen utifrån de specialkunskaper de har så presentera dessa. Inled sedan arbetet med att dela in gruppen i mindre arbetsgrupper utifrån de val som gruppen lämnade in i samband med att beslutet om projektet togs. Tydliggör hur lång tid grupperna har på sig att arbeta.

Det är möjligt att alla tonåringar inte är med alla gånger i arbetet med projektet. Fundera igenom hur ni vill göra för att låta människor som inte är med i någon arbetsgrupp från början komma in i arbetet.

Möt Gud

Jer. 29:11

Du har kanske hört att Gud har en plan för ditt liv. Vad betyder det? Betyder det att allting är förutbestämt och att om du inte gör så så stör det hela Guds plan för den här världen? Antagligen inte.

Tänk dig en rytm. En stark och stadig rytm. (Spela gärna upp en sådan rytm och låt den spela.) Till den kan du klappa takten i olika former. Någon skulle kunna nynna en melodi och någon annan dansar. Allt är olika, men allt följer takten.

Guds vilja i våra liv är en rytm av kärlek, av förlåtelse, av helighet och av viljan att möta fler. Att leva efter Guds vilja är att leva efter den takten, att göra val som ger mer och mer utrymme för den rytmen. Det kan man göra oavsett vilket yrke eller vilka gåvor man har.

Känner du Guds rytm i ditt liv?

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

14. PROJEKT DEL 2

GRUNDA TRYGGHET

Inled med att berätta hur långt ni har hunnit i projektet och vad nästa steg blir.

Landa i mötet – bästa och sämsta

Låt tonåringar och ledare i tur och ordning berätta för de andra i gruppen om det bästa och sämsta de har varit med om under veckan som varit. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – Projektförberedelser

Låt alla deltagare gå ut i arbetsgrupperna och fortsätta att arbeta med projektet.

Det är möjligt att alla tonåringar inte är med alla gånger i arbetet med projektet. Fundera igenom hur ni vill göra för att låta människor som inte är med i någon arbetsgrupp från början komma in i arbetet.

Möt Gud

Förbered en andakt utifrån projektets tema.

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

15. PROJEKT DEL 3

GRUNDA TRYGGHET

Landa i mötet – Nästa vecka

Deltagarna får möjlighet att berättar om något som ligger framför dem i veckan som kommer. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – Projektförberedelser

Låt alla deltagare gå ut i arbetsgrupperna och fortsätta att arbeta med projektet.

Det är möjligt att alla tonåringar inte är med alla gånger i arbetet med projektet. Fundera igenom hur ni vill göra för att låta människor som inte är med i någon arbetsgrupp från början komma in i arbetet.

Möt Gud

Förbered en andakt utifrån projektets tema.

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

16. PROJEKT DEL 4

Grunda trygghet

Landa i mötet - Frågelappar

Mallen längst bak i materialet kopieras och klipps till kort. Varje tonåring och ledare får dra ett kort och svara på frågan som finns där. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv – Projektförberedelser

Låt alla deltagare gå ut i arbetsgrupperna och fortsätta att arbeta med projektet.

Det är möjligt att alla tonåringar inte är med alla gånger i arbetet med projektet. Fundera igenom hur ni vill göra för att låta människor som inte är med i någon arbetsgrupp från början komma in i arbetet.

Möt Gud

Förbered en andakt utifrån projektets tema.

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

17. PROJEKTGENOMFÖRANDE

Grunda trygghet

Samla alla tonåringar innan genomförandet. Tacka dem för deras insatser och uppmuntra dem inför genomförandet. Be en gemensam bön för kvällen.

Var aktiv - Projektet

Bjud i god tid in föräldrar, övriga församlingen och tonåringarnas vänner till genomförandet. Genomför projektet eller visningen av det och dokumentera genomförandet.

Möt Gud

Förbered en andakt utifrån projektets tema.

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

Kvällens utmaning: Lägg extra vikt vid att lära känna de nya som har bjudits in till denna gång. Uppmuntra också kontakter mellan äldre människor i församlingen och tonåringarna.

18. FEST

Grunda trygghet

Samla tonåringarna och visa ett bildspel eller liknande från förra veckans projektgenomförande.

Landa i mötet – Under lovet

Deltagarna får möjlighet att berättar om något som ligger framför dem under lovet som kommer. Avsluta med en enkel bön för det som har sagts.

Var aktiv

Bjud alla tonåringar på en avslutningsfest. Hur ni vill genomföra festen kan handla om vilken tid på året det är.

Om det är en avslutning av en hösttermin så kan ni ordna en julfest. Ät gröt, dansa ringdans runt hela kyrkan och lek en julklappstävling. Alla deltagare sitter i en ring och i ringen finns ett antal paket inslagna i flera lager papper. Två tärningar går runt i ringen som tonåringarna slår. När någon av tonåringarna slår en sexa får han eller hon välja vilket paket han eller hon vill plocka av ett lager papper från. Den som tar bort det sista lagret papper från ett paket får presenten som ligger i.

Om det är en avslutning på vårterminen så kan ni ordna en grillfest. Grilla, spela volleyboll, kubb eller kasta frisbee. Samlas runt elden och lek sångleken. Dela in gruppen i två eller fler lag. Lekledaren säger en bokstav och lagen skall sjunga en sång vars första vers eller refräng börjar på den bokstaven. När ett annat lag kommer på en ny sång på bokstaven avbryter de det lag som sjunger och börjar sjunga sin sång. Lagen avbryter på det sättet varandra tills inget lag kommer på någon sång och det lag som sjunger hinner sjunga en vers och en refräng på sången de sjöng. Det laget som han sjunga klart får ett poäng och lekledaren väljer en ny sång.

Samla alla tonåringar och tacka dem för terminen som har gått. Berätta gärna minnen ni har från terminen och att ni ser fram emot att träffa dem nästa termin igen.

Möt Gud

Fil. 1:3-6

Låt andakten denna samling vara utan den berättande delen, men ge istället desto större utrymme för förbön. Erbjud alla att få särskild förbön denna kväll.

Bygg relationer

Lär känna era tonåringar så bra som möjligt och hjälp dem att lära känna varandra.

MALL FÖR FRÅGELAPPAR

<p>Berätta om någon som gjort något som du är imponerad av.</p>	<p>Berätta om något du är glad över hos dig själv.</p>
<p>Vad betyder tro för dig?</p>	<p>Vad skulle du göra om du vann en milon?</p>
<p>Om du var en superhjärte, vilken superkraft skulle du vilja ha då?</p>	<p>Berätta om en låt du tycker om.</p>
<p>När fick du senast något av någon annan?</p>	<p>Berätta om ett minne du har från din barndom.</p>

Vilken är din favoritfilm?	Vad säger andra att du är bra på?
Vad gör dig glad?	Vad gör dig arg?
Vad hoppas du att du gör du om tio år?	Om du fick fråga Gud en sak, vad skulle du fråga då?
Finns det någon nyhet som du sett på tv eller läst på Internet eller tidningar den senaste tiden som du reagerat på?	Finns det något du skulle vilja förändra på tonår?
Om du fick bli riktigt duktig på något, vad skulle du välja då?	Har du något drömyrke?

Vad gör du imorgon eftermiddag?	Dra en ny lapp och ställ den frågan till vem du vill.
---------------------------------	---